

FIȘA DISCIPLINEI

Exegeza Noului Testament

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Teologie Romano-Catolică
1.3. Departamentul	Teologie Romano-Catolică Didactică
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Romano-Catolică Didactică
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Exegeza Noului Testament			Codul disciplinei	RLM3213
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. dr. Korinna Zamfir				
2.3. Titularul activităților de seminar	Drd. Tóth József-Alpár				
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativ		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					36
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat (consiliere profesională)					9
Examinări					8
Alte activități					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu există
4.2. de competențe	Studentul definește mesajul cărților Noului Testament în contextul lor istoric

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Biblie, Microsoft Teams, tablă inteligentă
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Biblie, Microsoft Teams, tablă inteligentă Bibliotecă

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	1.2. Aplicarea principiilor și metodelor de bază ale domeniului pentru cercetarea religiei și a implicațiilor sale sociale.

CP2	2.2. Abilitatea de a folosi și transmite conținutul izvoarelor biblice și a învățării Bisericii Catolice în mod argumentat, prin tehnici catehetice adecvate vârstei.
CP4	4.4 Abilitatea de a desfășura activități de cercetare fundamentală în colaborare cu alți profesioniști din domeniul religiei.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	1. Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale.
CT2	2.1 Capacitatea de a conduce comunități și grupuri în cadrul parohiei, prin colaborarea cu preotul și alte grupuri.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Descrie conținutul și istoria textelor biblice și mesajul literal și simbolic al acestora.	1. Interpretează critic textele biblice și documentele magisteriale, aplicând principii hermeneutice adecvate și metode de cercetare a fenomenului religios.
CP2	2. Descrie principiile pedagogiei și ale didacticii religiei, inclusiv metodologia instruirii și evaluării, corelate conținuturilor biblice și dogmatice.	2. Proiectează unități de învățare și lecții de Religie, utilizând strategii didactice adecvate vârstei elevilor și adaptând limbajul teologic la contextul educațional.
CP4	3. Descrie sistematic și rațional concepte religioase și teologice fundamentale descrie conținutul și istoria textelor biblice și mesajul literal și simbolic al acestora.	3. Analizează sistematic teorii și concepte teologice și acceptă dialogul cu privire la o varietate de teme controversate, de pe poziții de toleranță religioasă, și caută fundamente creștine comune mai multor grupuri religioase.
CT1	Studentul cunoașterea principiilor organizării muncii profesionale, inclusiv planificarea, prioritizarea și managementul timpului. Cunoaște normele etice și deontologice specifice domeniului teologic.	Utilizează eficient resursele disponibile în realizarea sarcinilor academice și profesionale. Aplică normele etice în situații concrete, inclusiv în lucrul cu persoane și comunități.
CT2	Studentul cunoaște principiilor de bază ale leadershipului și managementului comunitar, în context parohial. Înțelege strategiile de comunicare interpersonală și comunitară, adaptate mediului religios.	Studentul aplică tehnicile de comunicare eficientă, în relația cu preotul, membrii comunității și alte grupuri.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul identifică genurile literare ale Noului Testament (evangelie : logion, interpretare a scripturilor, fericiri, parabole, relatări despre minuni, întâlniri), epistole, praxeis, literatură apocaliptică), și aplică principiile hermeneuticii biblice, metoda istorico-critică și principalele metode sincrone (literare)
2. Înțelege și aplică principiile criticii textuale pe textele Noului Testament
3. Identifică și formulează sensul literal al textului, ținând cont de intenția autorului, aspectele gramaticale, lingvistice, genul literar, de contextul istoric al cărții.
4. Transmite cunoștințele aferente cărților biblice în contextul lor istoric în cadrul educației religioase
5. Aplică metodele studiului cărților biblice, înțelegerea și interpretarea textelor, înțelegerea contextului istoric al textelor biblice în activitatea didactică
Abilități academice specifice (Specific academic skills)

1. Corelează mesajul textului cu texte similare din literatura extrabiblică, respectiv citește Noul Testament în corelație cu Biblia Ebraică / Septuaginta.
2. Aplică principiile de critica textuală și analiză exegetică pe text.
3. Compară critic diversele teorii contemporane de interpretare biblică.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații
1. Introducere: Evanghelia. Materialul discursiv al Evangheliilor: logion, cuvinte profetice-apocaliptice, cuvinte de interpretare a Scripturilor și a Legii.	Expunere și conversație	Curs, 7-22
2. Materialul discursiv al Evangheliilor: apoftegme. Parabola ca gen literar. Forma și transmiterea parabolilor.	Expunere și conversație	Curs, 22-34; KOZMA, bevezetés
3. Materialul narativ al Evangheliilor: patimile; narațiuni despre înviere.	Expunere și conversație	Curs, 35-42; Bolyki, 3-77
4. Parabole: Mt 13,20-30.36-43. Lc 15,11-32	Expunere și conversație	Curs, 31-33; 73-82
5. Beatitudinile, învățarea discipolilor: Mt 5,3-12. Mt 6,9-13	Expunere și conversație	Curs, 51-72
6. Semnificația și interpretarea minunii. Narațiunea minunii ca gen literar. Teologia narațiunilor despre minuni.	Expunere și conversație	WEISSMAHR, 171-185; Curs, 43-50
7. Minuni: Mc 9,14-29. Lc 7,11-17	Expunere și conversație	Curs, 83-100
8. Întâlniri. Lc 19,1-10. Mc 10,17-31	Expunere și conversație	Curs, 101-116
9. Povestea patimilor: date generale despre povestea patimilor și procesul lui Isus. Mc 14,12-26 (Cina cea de Taină).	Expunere și conversație	GNILKA, Márk, <i>ad locum</i> ; THORDAY, <i>ad locum</i>
10. Patimile: Mc 14,53-64 (interogatoriul în fața Sinedriului); 15,1-15 (interogatoriul în fața lui Pilat); 15,21-41 (răstignirea și moartea).	Expunere și conversație	GNILKA, Márk, <i>ad locum</i> ; THORDAY, <i>ad locum</i>
11. 1Cor 15,1-56	Expunere și conversație	Curs, 135-154
12. Ioan 1,1-18.	Expunere și conversație	Curs, 117-134
13. Apocalipsa ca gen literar. Apoc 1,9-19; 2,1-7; 4-6; 7	Expunere și conversație	Curs, 155-197
14. Apoc 12-13; 19-20; 21,1-22,5	Expunere și conversație	Curs, 197-225
Bibliografie		
<i>Biblia</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2003. <i>Greek-English New Testament</i>, ed. Eberhard Nestle, Erwin Nestle, Barbara Aland, Kurt Aland <i>et al.</i>, Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2005 <i>Szentírás</i> (Káldi-Neovulgáta Biblia), Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1997 (és további kiadások). <i>Újszövetség</i> (Simon T. László ford.), Pannonthalma, 2019. Curs: ZAMFIR Korinna, <i>Újszövetségi exegézis</i>, Kv., 2014. BOLYKI J., <i>Az újszövetségi írásmagyarázat elvei, módszerei és példái</i>, Budapest, 1998. BROWN, R. E., FITZMYER, J. A., MURPHY, R. E., <i>The New Jerome Biblical Commentary</i>, Avon, 1992 (magyar fordítás: <i>Jeromos Bibliakommentár</i> I-III szerk. Thorday A., Budapest, 2002-2003. GNILKA, J., <i>Márk</i>, Szeged, 2000. JAKUBINYI Gy., <i>Máté evangéliuma</i>, Budapest, 1991. RICOEUR, P., <i>Bibliai hermeneutika</i>, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1995. THORDAY A., <i>Értünk adta önmagát. Jézus szenvedéstörténete a szinoptikus evangéliumokban</i>, Szeged, 1998. WEISSMAHR B., <i>Filozófiai és fundamentális-teológiai megfontolások a csoda problémájához</i>, in: BENYIK Gy. (szerk.), <i>Csoda-elbeszélések. Szegedi Biblikus Konferencia 1998</i>, Szeged, 2000, 171-185.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații

1. Lc 10,25-37 (Samariteanul milostiv)	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la Luca
2. Mt 20,1-15 (Muncitorii din vie)	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la Matei
3. Mc 4,35-41 (Potolirea furtunii).	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la Marcu
4. In 2,1-12 (Nunta din Cana).	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la Ioan
5. Lc 7,36-50 (Isus în casa lui Simon).	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la Luca
6. Lc 24,13-35 (Ucenicii din Emaus).	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la Luca
7. Îndreptățirea, credința și faptele în epistolele lui Pavel: Gal 3,6-14; Rom 1,16-17; Romani 3,21-4,25	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la epistolele pauline
8. Credința și faptele în Epistola lui Iacov și în Epistola către Evrei (Iacov 2,14-26; Evrei 11,1-12,3).	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la Iacov si Evrei
9. Comunitățile creștine în scrierile Noului Testament: Biserica din Ierusalim (Faptele Apostolilor 2,42-47; 4,23-5,16; 6,1-7; 15,1-35).	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la Fapte
10. Comunitățile pauline (1 Tesaloniceni 5, 12-25; Fil 1,1-6; 4,1-9; 1 Cor 1,10-17; 3,1-17; cap. 12).	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la epistolele pauline
11. Ministere ale femeilor in epistolele protopauline (1Cor, Rom, Fil).	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la epistolele pauline
12. Roluri în Biserică în lumina epistolelor pastorale (tritopauline): 1 Timotei 3,1-13; 4,12-16; 5,3-22; 2 Timotei 1,6-14; Tit 1,5-9	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la epistolele pastorale
13. Ministere ale femeilor in epistolele pastorale.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Comentarii si studii la epistolele pastorale
14. Rezumat. Clarificarea întrebărilor	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	
<i>Biblia</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2003. <i>BibleWorks for Windows</i>, Bushell, Michael S., Michael D. Tan, Glenn L. Weaver (eds.), CD-Rom, Version 7.0.012g, BibleWorks, Norfolk, VA, 2006 (a karon hozzáférhető). <i>Greek-English New Testament</i>, ed. Barbara Aland, Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos, Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger, Deutsche Bibelgesellschaft Stuttgart, ²⁸2012. <i>Szentírás</i> (Káldi-Neovulgáta Biblia), Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1997 (és további kiadások). <i>Újszövetség</i>, ford. Simon T. László, Bencés Kiadó, Pannonhalma, 2019.		

- FREEDMANN, D. N. (szerk.), *Anchor Bible Dictionary*, I–VI, New York, 1992.
- HAAG, H. (szerk.), *Bibliai lexikon*, Budapest, 1989.
- LÉON-DUFOUR, X., *Az Újszövetség értelmező kéziszótára*, Budapest 2008.
- LÉON-DUFOUR, X. (szerk.), *Biblikus teológiai szótár*, Budapest, 1986.
- KITTEL, G. et al. (szerk.), *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament* I–X, Stuttgart, 1939–1979; angolul *Theological Dictionary of the Old Testament*, I–XV, Grand Rapids, MI, 1964–1976.
- OPÁLÉNY M. – BALÁZS K. (szerk.), *Konkordancia. Újszövetségi szövegmutató szótár*, Budapest 1987.
- VARGA Zs., *Újszövetségi görög-magyar szótár*, Budapest, 1992.
- BENYIK Gy. (szerk.), Szegedi biblikus konferencia kötetei, Szeged, 1995-2023 (könyvtár és elektronikus formátum: https://www.sznbk1988.hu/hu/elozo_konferenciak_kotetei).
- BOLYKI J., „Igaz tanúvallomás” *Kommentár János evangéliumához*, Osiris, Bp., 2001.
- BOVON, F., *Das Evangelium nach Lukas* (EKK III/1-4), Düsseldorf, Zürich, Neukirchen-Vluyn, 1989-2009.
- BROWN, Raymond E., FITZMYER, Joseph A., MURPHY, Roland E., *The New Jerome Biblical Commentary*, Avon, 1992 (magyar fordítás: *Jeromos Bibliakommentár* I–III szerk. Thorday A., Budapest, 2002-2003). [a továbbiakban N]BC/[JBK].
- CONZELMANN, Hans, *Acts of the Apostles. A Commentary on the Acts of the Apostles* (Hermeneia), Philadelphia 1987.
- CSERHÁTI Sándor, *Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt első levele*, Budapest 2008.
- CSERHÁTI Sándor, *Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt második levele*, Budapest, 2009.
- FARKASFALVY Dénes, *A Római levél*, Eisenstadt, 1983.
- FITZMYER, Joseph A., *The Gospel according to Luke I–IX; X–XXIV* (Anchor Bible), New York, 1982, 1985.
- FRANCE, R. T., *The Gospel of Matthew* (NICNT), Grand Rapids, MI – Cambridge, 2007.
- GERÉB Zsolt, *A kolosséiakhoz és a Filemonhoz írt levél magyarázata*, Kolozsvár, 2010.
- GERÉB Zsolt, *A Thesszalónokabeliekhez írt levelek magyarázata*, Kolozsvár, 2003.
- GNILKA, Joachim, *Márk*, Agape, Szeged, 2000.
- HOLLADAY, Carl, *Acts. A Commentary*, Westminster John Knox, Louisville, KY, 2016.
- HOLLADAY, Carl, *Introduction to the New Testament*, Baylor University Press, Waco, TX, 2017.
- JAKUBINYI György, *Máté evangéliuma*, Szent István Társulat, Budapest, 2007.
- KLEIN, Hans, *Das Lukasevangelium*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 2006.
- KNOCH, O., *1. és 2. Tesszalóniki levél* (Stuttgarter kiskommentár – Újszövetség 12.), Budapest, 1993.
- KOCSIS Imre, *Bevezetés az Újszövetség könyveibe. Kortörténet és irodalom*, Szent István Társulat, Budapest, 2019.
- KOCSIS Imre, *Újszövetségi exegézis. Választott szövegek Lukács evangéliumából*, Budapest, 2017.
- KOCSIS Imre, *Lukács evangéliuma*, Szent István Társulat, Budapest, 1995.
- KOZMA Zsolt, *Jézus Krisztus példázatai*, Gödöllő: Iránytű, 2002.
- MARTOS Levente Balázs, *Márk evangéliuma*, Budapest 2014.
- LUZ, Ulrich, *Das Evangelium nach Matthäus* (EKK I/1-4), Düsseldorf, Zürich, Neukirchen-Vluyn, 1996-2002 (angolul: *Matthew 1–7; 8–20; 21–28. A Commentary* (Hermeneia), Fortress, Minneapolis, MN, 2007, 1989, 2004.)
- MANNS, Frédéric, *A Logosz bővületében. Zsidó hagyományok, keresztény értelmezés a jánosi iratokban*, Sapientia-L'Harmattan, Budapest, 2016.
- OBERLINER, Lorenz, *Die Pastoralbriefe. Erster Timotheusbrief, Zweiter Timotheusbrief* (HThKNT), Freiburg-Basel-Wien, 1994, 1995.
- PECSUK Ottó, *Pál és a rómaiak. A Római levél kortörténeti olvasata*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2009.
- RICOEUR, P., *Bibliai hermeneutika*, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1995.
- SPINETOLI, Ortensio da, *Máté - az egyház evangéliuma*, Agape, Szeged, 1998.
- SPINETOLI, Ortensio da, *Lukács – a szegények evangéliuma*, Agape, Szeged, 2001.

STEINER, Anton, Wolker WEYMANN, *Példabeszédek*, (fordította és átdolgozta Tarjányi Béla), Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest, 2000,
http://www.ppek.hu/konyvek/Tarjanyi_Bela_Peldabeszedekek_1.pdf.
 WOLTER, Michael, *The Gospel According to Luke I-II*, Baylor University Press
 Waco, TX / Tübingen, Mohr Siebeck, 2016–2017.
 YARBRO COLLINS, Adela, *Mark. A Commentary* (Hermeneia), Minneapolis, MN, 2007.
 ZAMFIR Korinna, *Men and Women in the Household of God: A Contextual Approach to Roles and Ministries in the Pastoral Epistles* (NTOA 103), Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 2013.
 ZAMFIR Korinna, *Újszövetségi exegézis*, Mega, Kolozsvár, 2014.

Studii

BIERINGER, Reimund, Nők vezető szerepe a római levél 16. fejezetében (1–2), *Keresztény Szó* 23.6 (2012),
https://epa.oszk.hu/00900/00939/00140/keresztenszo_EPA00939_2012_06_06.html és *Keresztény Szó* 23.7 (2012) 8-14.
 BÖTTTRICH, Christfried, Lukasevangelium, in Stefan ALKIER (szerk.), *WiBiLex – Das wissenschaftliche Bibellexikon im Internet (Neues Testament)* (január 2014),
<https://bibelwissenschaft.de/stichwort/47924/>.
 CZIRE Szabolcs, Tanítás – gyógyítás – asztalközösség: Jézus működésének alapidinamikája a tanítványokat kiküldő beszédekben, in BENYIK György (szerk.), *Jézustól Krisztusig. 24. Nemzetközi Bibliikus Konferencia*, JATEPress, Szeged, 2013, 65–78.
https://www.sznbk1988.hu/doc/SZNBK_2012_Jezustol_Krisztusig.pdf.
 DORMEYER, Detlev, Jesus Christus, in Stefan Alkier (szerk.), *WiBiLex – Das wissenschaftliche Bibellexikon im Internet (Neues Testament)* (Október 2012),
<http://www.bibelwissenschaft.de/stichwort/51866/>.
 ZAMFIR Korinna, A korintusi eukharisztikus lakoma az önkéntes egyesületek közös étkezéseinek tükrében, *Pannonhalmi Szemle* 20.1 (2012) 12–36.
 ZAMFIR Korinna, A pasztorális levelek szerzőségének és szolgálatértelmezésének ökümenikus vonzatai, *Pannonhalmi Szemle* 3 (2005) 6-15.
 ZAMFIR Korinna, Az episzkoposz az újszövetségi iratokban (The Episkopos in New Testament Writings), in Marton József, Oláh Zoltán (red.), *Minden kegyelem. A 65 éves Jakubinyi György köszöntése*, Szent István Társulat, Budapest - Verbum, Kolozsvár, 2011, 88-104.
 ZAMFIR Korinna, Becsület-szégyen mentalitás a pasztorális levelekben, in Nóda Mózes, Zamfir Korinna, Dávid Diósi, Bodó Márta (szerk.), *Ideje az emlékezésnek. Liber amicorum: A 60 éves Marton József köszöntése*, Szent István Társulat, Budapest - Verbum, Kolozsvár, 64–76
 ZAMFIR Korinna, Összetett identitás a kora kereszténységben, *Sapientiana* 27 (2015) 227–253.
 ZAMFIR Korinna, Páli (kora keresztény) egyházak - önkéntes vallási egyesületek?, in Benyik György (szerk.), *Szent Pál és a pogány irodalom*, JATEPress, Szeged, 2010, 299-330.
 ZAMFIR Korinna, Women as Teachers and Learners in the Corpus Paulinum, in ZAMFIR Korinna, Uta POPLUTZ, *Reading Women in the New Testament Letters*, Society of Biblical Literature, Atlanta, GA, 2024, 243–271.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Noțiuni cheie și capacitatea de a aplica principiile exegetice Noului Testament (metoda istorico-critică, metode literare)	Verificare pe parcurs Examen (test) (pe platforma Teams, cu prezență fizică).	75%
	Analiză de text		
9.5 Seminar/laborator	Analiza textelor și temelor abordate în cadrul seminarului.	Verificare pe parcurs Lucrare de seminar	25%
	Aplicarea principiilor și metodelor exegetice în analiza unui text în cadrul unei lucrări de seminar		

9.6 Standard minim de promovare

Cunoașterea noțiunilor fundamentale ale hermeneuticii și exegezei, capacitatea de a aplica metoda istorico-critică. Capacitatea de a realiza exegeza textelor fundamentale din Noul Testament

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

Data completării:

1.06.2026

Semnătura titularului de curs

Prof. dr. Zamfir Korinna

Semnătura titularului de seminar

Drd. Tóth József-Alpár

Data avizării în departament:

4.06.2026

Semnătura directorului de departament

Prof. dr. Nóda Mózes